

Enligt sändlista

Bildande av naturreservatet Holmhällar, Vamlingbo socken, Gotlands kommun

Beslut

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) beslutar Länsstyrelsen att förklara det på bifogade karta, bilaga 2, avgränsade området som naturreservat med de föreskrifter som anges nedan. Reservatets gränser utmärks i fält.

Naturreservatets namn skall vara *Holmhällar*.

Uppgifter om naturreservatet

<i>Namn</i>	Holmhällar
<i>Län & kommun</i>	Gotland
<i>Socken</i>	Vamlingbo
<i>Läge</i>	Knappt 6 km SO om Vamlingbo kyrka (se översiktskartan, bilaga 1).
<i>Kartblad</i>	Ekonomiska kartbladet 05J2a
<i>Gräns</i>	Mitten av den heldragna svarta linjen på bifogad karta, bilaga 2.
<i>Areal</i>	5,8 hektar
<i>Berörd fastighet</i>	Samfälligheten Vamlingbo s:16
<i>Fastighetsägare</i>	Se bifogad fastighetsutredning, bilaga 5
<i>Förvaltare</i>	Länsstyrelsen i Gotlands län

Syftet med reservatet

Syftet med bildandet av naturreservatet Holmhällar är att bevara ett av Gotlands vackrast utbildade och mest väldokumenterade raukområden.

Skäl för beslutet

Det mer än en kilometer långa raukfältet vid Holmhällar, som består av ett stort antal stora och ytterst märkligt formade raukar, är ett av Gotlands vackrast utbildade och bedömdes i Länsstyrelsen länsomfattande geologiska inventering utgöra område av allra högsta värde (klass 1).

Området har också stort värde som paleontologiskt referensobjekt i och med att det har undersökts i detalj under 1969-talet.

Under senare år har raukarna vid flera tillfällen skadats av besökande paleontologer och fossilletare.

Området ligger inom område av riksintresse för såväl naturvården som friluftslivet enligt 3 kap 6 § miljöbalken.

Föreskrifter för reservatet

Med stöd av 5, 6 och 30 §§ miljöbalken föreskriver Länsstyrelsen följande:

Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att använda mark- och vatten-områden inom reservatet

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att:

- uppföra byggnad eller anläggning,
- dra fram mark- eller luftledning,
- bedriva täkt av berg, grus eller sand,
- gräva, schakta, fylla ut, borra, spränga eller på annat sätt skada mark,
- elda.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får förvaltaren vidta de skötselåtgärder som anges i bifogade skötselplan (bilaga 3).

Med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken förpliktas ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet inom naturreservatet att tåla

- att reservatsgränsen markeras,
- att skyltar med information om reservatet sätts upp.

Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om allmänhetens rätt att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom området

Utöver vad som gäller enligt annan lagstiftning är det förbjudet att

- skada raukar eller berggrunden i övrigt,
- samla fossil,
- göra upp eld,
- föra motordrivet fordon.

Ovanstående föreskrifter skall inte utgöra hinder för förvaltaren att genomföra eller upphandla den skötsel som skall genomföras enligt till beslutet hörande skötselplan (bilaga 3).

Andra föreskrifter som gäller för området

Länsstyrelsen vill erinra om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter gäller för området.

Längs kusten gäller utökat strandskydd, till 300 m. Den del av strandskyddsområdet som ligger på land omfattas, enligt Länsstyrelsens beslut den 26 april 1993, även av förordnande som naturvårdsområde (naturvårdsområdet "Gotlands-kusten") med föreskrifter som innebär krav på tillstånd för byggande och husbehovstäkt.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen (bilaga 3).

Redogörelse för ärendet

Länsstyrelsen har under senare år fått in ett flertal anmälningar om skadegörelse på raukar ingående i raukområdet vid Holmhällar. Eftersom raukområdet ligger på samfällad mark, gav Länsstyrelsen 2003 Lantmäterimyndigheten i Gotlands län i uppdrag att utreda äganderätten till den aktuella samfälligheten.

Lantmäteriets utredning låg klar i mars 2004, och Länsstyrelsen sände då ut en förfrågan till samtliga samfällighetsdelägare om deras inställning till ett eventuellt reservatsförordnande för det aktuella raukområdet.

Ett förslag till bildande av ett naturreservat för ett något reducerat område sändes ut på remiss till markägarna den 23 september 2004.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet (se bilaga 6).

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Marianne Samuelsson. Naturvårdshandläggare Stellan Hedgren föredrog ärendet.

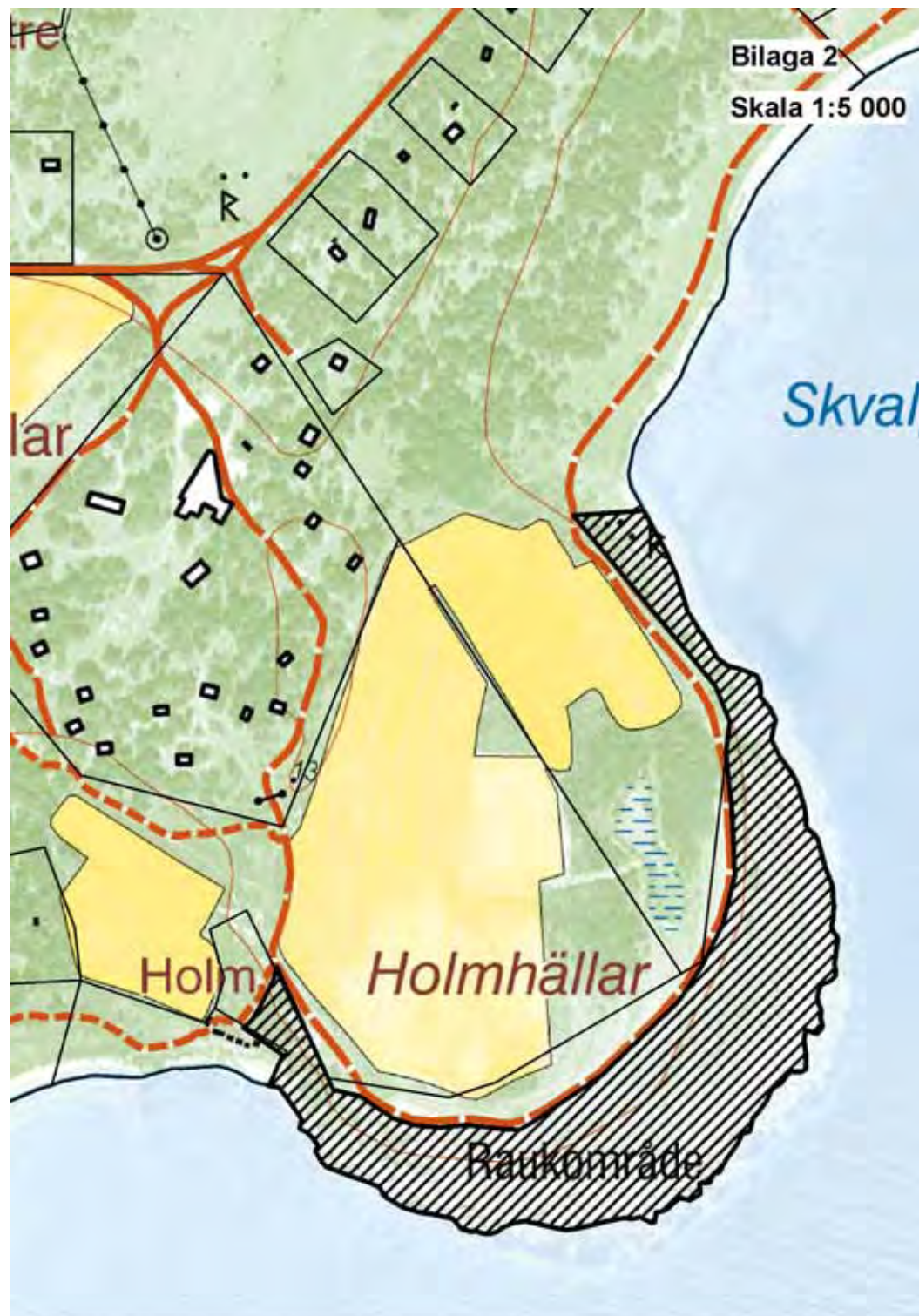
Marianne Samuelsson

Stellan Hedgren

Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta visande reservatets avgränsning
3. Skötselplan
4. Detaljerad karta över raukområdet
5. Fastighetsutredning
6. Hur man överklagar beslutet

Bilaga 3

Skötselplan för naturreservatet Holmhällar

Beskrivning av området

Raukområdet vid Holmhällar är upp till 40 m brett, har en längd av närmare en kilometer och följer strandlinjen i en båge från Skvalpvik i norr till Holms fiskeläge i sydväst (se flygfoto nedan).

Raukarna ligger tätt, och många av dem är stora och märkligt utformade; de högsta har en höjd av närmare 5 m. Bergarten, som består av revkalksten, tillhör stratigrafiskt Sundrelagren och är rik på fossil av framför allt stromatoporoidéer men innehåller även koraller, sjölimjor och mossdjur. I ett flertal raukar finns märken efter att man har knackat loss stenbitar med hammare eller annat verktyg.

En ytterst detaljerad karta av raukfältet vid Holmhällar finns i boken ”Silurian reefs of Gotland” (Manten 1971) och återges här i bilaga 4.

Ovanför raukområdet är berggrunden täckt av klappersten som är avsatt i markanta vallar. Klapperstensvallarna är endast fläckvis vegetationstäckta. Vanliga växter här är bl.a. blåeld, tulkört, gulmåra, klubbkorsört, mattfibbla och blåklocka. På några ställen står enar och rosbuskar.

Markanvändning

Inget skogsbruk, jordbruk eller annat markutnyttjande förekommer i området.

Tillgänglighet

Reservatet nås via en mindre grusväg från Holmhällar pensionat, där det finns parkeringsplats. Platsen är ett populärt utflyktsmål.

Anordningar för besökare och information

För närvarande finns inga anordningar.

Riktlinjer för den framtida skötseln av reservatet

Förvaltning

Länsstyrelsen i Gotlands län skall svara för förvaltningen av reservatet.

Markering av reservatets gräns

Reservatsgränsen skall utmärkas enligt svensk standard (SIS 03 15 22) och Naturvårdsverkets anvisningar (Naturvårdsverkets handbok "Att skylta skyddad natur", s 88-101). Gränsmärkningen skall utföras av Lantmäterimyndigheten.

Skötsel av mark och vatten

På grund av reservatets karaktär, bedöms inga skötselåtgärder vara nödvändiga.

Tillgänglighet

Det är ej aktuellt att öka tillgängligheten till området ytterligare.

Anordningar för besökare

Information

Besökaren skall få information om reservatets naturvärden och gällande bestämmelser för allmänheten på informationstavlor som sätts upp

Armerad plastskylt i storlek A1 med information om reservatet tas fram av Länsstyrelsen.

Tillsyn

Länsstyrelsens ambulerande tillsynsman svarar för tillsynen av reservatet.

Dokumentation och uppföljning

Enskilda raukars utseende bör dokumenteras med fotografier vart tionde år.

Källor

- Eliason, S. 1999. Solstenar och kattskallar. Gotländsk fossil- och geologiguide.. – Gotlands Fornsal.
- Kloth, J.-H. & Lovén, U. 2001. Gotlands natur – en reseguide. Andra upplagan. – Gotlands Fornsal.
- Länsstyrelsen i Gotlands län. 2000. Områden av riksintresse för naturvård i Gotlands län enligt 3 kap 6 § miljöbalken.
- Manten, A. A. 1971. Silurian reefs of Gotland. – Elsevier Publishing Company.
- Munthe, H. 1921. Sveriges raukar jämte exempel på pseudoraukar. Naturskyddsutredning. – Kungl. Jordbruksdepartementet.
- Munthe, H. 1921. Beskrivning till kartbladet Burgsvik jämte Hoburgen och Ytterholmen. – SGU Ser. Aa, nr 152.
- Naturvårdsverket. 2003. Bildande och förvaltning av naturreservat. Handbok.
- Naturvårdsverket. 2003. Att skylta skyddad natur – en vägledning om skyltar, foldrar, vägvisning, gränsmarkering och Internet.
- Svantesson, S.-I. 1978. Översiktlig naturinventering. Geologi. – Länsstyrelsen i Gotlands län.

